

מסורת הש"ס

(א) אלהות פי"א מ"ו,
(ב) ז"ל על האסקופה כולה
כ"י רש"א, (ג) [נצח"א: אין
מבטלן], (ד) זה הוא דבור
בפני עצמו, מהר"ם, (ה) ג"ו
הוא דבור בפני עצמו.
מהר"ם, (ו) ז"ל אלא, רש"א,

ה"ג וסני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא אי נימא אסיפא תנא קמא נמי
טהורי מטהר אלא דקאמר ס"ק הבית טמא אי משום דדרך טומאה
לנאח בו ולא גרסינן אלא לאו ארישא. דהא ברישא כהדיא תנן זה ורבי
יוסי מטהר: אי נימא אסיפא. וכדקתני הא ת"ק נמי מטהר: אלא.

שמיניה לת"ק דקאמר הבית טמא כל
היכא דמשכחת חלד מהך תרי טעמי
אי משום דרך טומאה לנאח כגון רישא
דיש זה פותח טפח דאין כאן טומאה
טמונה אלא משום דסופה לנאח ואי
משום דטומאה טמונה צוקעת מדנקט
רישא יש זה פותח טפח ותנא סיפא
עלה העמידה צפתה ופתחה לחוץ הבית
טהור ושמעינן מינה טעמא דיש זה
פותח טפח דאין כאן אהל טומאה
טמונה הא אין זה פותח טפח אפילו
העמידה צפתה ופתחה לחוץ הבית
טמא מפני שטומאה טמונה צוקעת
והוי כאילו מוטלת צוקעת הבית והבית
מאחיל עליה: וקא"ל ר' יוסי. ברישא
דקאמר גבי יש זה פותח טפח הבית
טמא מפני שדרך טומאה לנאח יכול
הוא להוציאה לחצאין: ודקאמר.
כסיפא הבית טהור וטעמא דמשום
דנקט ברישא יש זה פותח טפח הא
אין זה פותח טפח הבית טמא משום
דטומאה טמונה צוקעת לאו מילתא
היא דטומאה טמונה אינה צוקעת:
הכלב שאלו נשר המס ומס הכלב
דאילו חי אפילו נכנס לבית הבית טהור
כדאמר בבבא המקשה (לעיל דף ע"א).
דטומאה בבלועה בצעלי חיים אינה
מטמאה: ומוטל על האסקופה. וזוארו
לפנים: אם יש בזוארו פותח טפח.
רוחב טפח בזוארו: מביא את הטומאה.
ומשום דדופנו העליון מאחיל על
הטומאה וראשו השני ממשיך האהל
לבית ויוצאה דרך פיו לבית ואע"ג דאין
לה אהל שחללו טפח סבר ר"מ דממשך

הואיל ורחבו טפח: ואם לאו אין מביא את הטומאה. דכל שאין בו רוחב
טפח אינו אהל כדתנן (אבלות פ"ג מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע
מביא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים את הטומאה. קס"ד דה"ק
בזדקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפנים: הבית
טמא. השתא קס"ד וזאדאין בזוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית
טהור וקא"ל רבי יוסי את הטומאה מן המשקוף ולפנים אע"פ שאין
בזוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית מאחיל על
הטומאה וסתם חלל הגרון אין בו טפח והוא לא טומאה טמונה: מן
המשקוף ולחוץ הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית מאחיל ולא אהל
טפח שיהא ממשיכה לחוץ הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחוץ הבית
טהור אם טומאה במחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין
דרך מאכל לנאח דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ.

ושוליו לפנים: הבית טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה לנאח: בין כך ובין כך. פיו לפנים או פיו לחוץ בין טומאה מכנגד
המשקוף ולפנים בין שהוא לחוץ בין שבזוארו טפח בין אין בזוארו טפח וכו' והואיל פליג פיו לפנים טמא ואע"פ שאין סופה לנאח דרך כאן קסבר
זואר דבר כניסתה היא מוציאה טומאה אי נמי פעמים שהיה מקיא וכן שוליו לפנים מפני שדרכה לנאח דרך זה: מאי לאו אאין בזוארו
טפח קאי רבי יוסי. ואמר דאם טומאה מן המשקוף ולפנים טמא ואע"פ שאין כאן המשכה מטמא ליה משום שהבית מאחיל על טומאה
טמונה: אמר רבא. ר' יוסי לאו אאין בזוארו טפח קאי ולחומר דהתם אפי' טומאה בפנים הבית טהור דטומאה טמונה אינה צוקעת אלא
איש בזוארו פותח טפח קאי ולקולא דקאמר ר"מ אהל הזואר ממשיך הטומאה לבית הואיל ורחבו טפח ואע"פ שאין חללו טפח וקאמר ליה
רבי יוסי רואין את חלל הטומאה חלל הזואר אם יש בחללו טפח ממשיך ואם לאו אינו ממשיך. והאי רואין את הטומאה לאו רואין את מקום
שכיבת הטומאה קאמר דאמקום שכיבתה לא חיישינן דלא שני לן אם בבית אם לחוץ לבית שאין טומאת הבית אלא משום המשכה אלא רואין את
חללה קאמר ודקמסיים בסיפא אם מכנגד המשקוף ולפנים בו מילתא אחריתי היא: ובתריסר פליג. וה"ק ליה לר"מ דקאמר לענין המשכה אם
יש בזוארו כולו עם עובי דפנותיו רחב טפח ממשיך אכן חלל טפח צעין: ודקאמר על האסקופה כולה הבית טמא. ואע"פ שאין פיו מן השקוף
ולפנים דקחצתה כל האסקופה כלפנים והאסקופה רחבה ושקוף מחוץ בו שהדלת נוקף ושוקף בו כשסוגרין אותו ומההוא שקוף ולפנים הוי כלפנים:
שקוף. בטי"ז בלע"ז כמו שאנו עושין למפתן ולמשקוף העליון מקום שהדלת נוקף עליה. ולשון שקיפה היא הכאה שנוקש דבר על חצירו כדמרגמינן
חצורה (שמות כ"א) משקופי עלה נדף (ויקרא כ"ו) טרפא דשקף שדופות קדים (בראשית מ"א) שקיפן קידום חצויות ברוח: מאן חנא. דלעיל (דף קכ"ה):
דהנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל חצי זית דקמני טהור דלא מנטרפי אלמא גנע ואהל לאו חד שמה הוא ופליג אדרי' יוסי דקרי לאהל נוגע:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבו.

אם יש בצוארו פותח טפח בו. תימא אי זוארו של כלב חשיב דבר
שאין מקבל טומאה כי יש בזוארו פותח טפח מאי הוי נהי דרבי
מאיר אית ליה חוקקים להשלים מ"מ הא ממעט הבשר את האויר מטפח
ואינה יכולה טומאה לנאח ואי חשיב דבר המקבל טומאה היכי קאמר ר'
יוסי רואים את חלל הטומאה הא

אם אין בחללה טפח אינו מביא ואמאי
והא אינו יכול לחוץ והרי הוא כפתוח
לבית ומיהו אפשר דמ"מ לרבי יוסי
הבית טהור דכיון שאין בחלל טפח אין
כאן אהל שימשוך טומאה לבית ופוסקת
הטומאה בחוץ אך קשה נהי דבשר
אפשר שאינו חוץ ע"מ אלא אין
חולאים וי"ל כיון דלית ליה לר"מ חוקקין
ויש בהם אויר קצת דהעצמות אין
סותמים כל הנקב אלא ממעטין
ומסתמא אין מצטלין וסופו להוסיף
משם לא חייבי כדפרישית פ' לא יחפור
(ב"ב דף ע"ד י"ג): מאי לאו אאין
בצוארו פותח טפח. ורואין היינו
רואין את הטומאה אם היא כנגד
השקוף או לא: אמר רבא ה"ק בו.
לא הוי מצי למימר דאיש בזוארו פותח
טפח קאי ולא צא לחלוק אלא דלא
חשיב לשקוף אהל ורואין זואר כל
קאי דלא שייך למימר לשון רואין אהל
דהא מונח קמן אלא אטומאה שהיא
צפנים או אהל שייך לומר רואין:
אנן בתר חצ"א אצינן. ור"מ דלא
צעי חלל טפח לטעמיה דאית

ליה צפ"ק דשבת (דף ע"א): דחוקקין
להשלים גבי זרק וגז בחור כל שהוא
ונהי דצפ"ק דערוצין (דף ע"א): גבי כיפה
לא אמר חוקקין להשלים אלא כשיש
בגגליה ארבע ה"מ גבי מוזה דכתיב
(דברים י"ב) ובשעריך ובעיני שער חשוד
אכל בעלמא אפי' אין שם ד' חוקקין
וצ"ע שם ו' ונראה דהך שמעתא מיירי
כשאין טפח מן השקוף ולחוץ וכשסוגרים

הדלת הוא כאהל צפני עצמו ואין אהל פתוח מטפח י"ו אלאמר אמר
פיו לפנים הבית טהור לחוץ הבית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו
ונראה דר' אלעזר לאו אכלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי בכלב שיש בזוארו
חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו
לפנים הבית טהור ואלמא צתם כלבים איירי שאין בזוארם פותח
טפח: מאן חנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש היא. פ"ה מאן חנא
דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל חצי זית טהור
דלא מנטרף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לא היינו נגיעה וקשה דהתם
אפי' רבי יוסי מודה בין לאבי בין לרבא דהא למעלה מטפח אהל
בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי חנא דחשיב
לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי חנא:
ע"ס

הדלת הוא כאהל צפני עצמו ואין אהל פתוח מטפח י"ו אלאמר אמר
פיו לפנים הבית טהור לחוץ הבית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו
ונראה דר' אלעזר לאו אכלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי בכלב שיש בזוארו
חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו
לפנים הבית טהור ואלמא צתם כלבים איירי שאין בזוארם פותח
טפח: מאן חנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש היא. פ"ה מאן חנא
דאמר לעיל נוגע בחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל חצי זית טהור
דלא מנטרף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לא היינו נגיעה וקשה דהתם
אפי' רבי יוסי מודה בין לאבי בין לרבא דהא למעלה מטפח אהל
בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי חנא דחשיב
לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי חנא:
ע"ס

עין משפט
נר מצוה

סג א מ"י פכ"ה מהל'
טומאת מת הל"ז:

ענין רש"י

בטי"ל. חלק מהמשקוף
שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

א"ר יוסי אומר רואין את
הטומאה מכנגד השקוף:
ב ודקא אמרת על
האסקופה כולה טמא:
ג דפליג עליה דר' יוסי
ר"ש הוא: ד ודקא
מטהר אלא דשמעיה
דקאמר ת"ק: ה וטעמא
משום דנקטת ברישא:
ו משום דדופנו העליון
ג"כ נ"א בסי' משום
דרדפנו ראשו מאחיל וכו':
ז השתא קס"ד דאדאין
בצוארו טפח קאי: ח אף
בדרך כניסתה היא מוציאה
טומאתה. (נ"ב וה"נ תניא)
א"נ פעמים שהוא מקיא
וכן שוליו וכו' כן מצאתי
בסי' א' חד: